

I SCHOOLDEEL

CBS De Regenboog is een IKC met een leerlingenpopulatie die hoofdzakelijk afkomstig is uit de wijk van de school. Onze school werkt samen met andere organisaties, zoals:

- BSO en PSZ SKR (in het schoolgebouw)
- het wijkteam en Halt (kindgesprekken en gastlessen)
- Facet Ridderkerk (workshops)
- Bibliotheek aan Zet
- CJG (medisch onderzoek)
- SWV (onderzoek en begeleiding)
- vrijwilligers (de schooltuin)
- De Activiteit
- plaatselijke kerkelijke gemeenten

Op De Regenboog bieden we Ontwikkelingsgericht Onderwijs (OGO). OGO is gebaseerd op de Cultuurhistorische theorie (met Vygotskij als grondlegger) en uitgewerkt in herkenbare OGO-methodieken. OGO is een onderwijsconcept-in-beweging door de dialoog tussen onderwijspraktijk en wetenschappelijk onderzoek. OGO-uitgangspunten zijn terug te vinden in het curriculum voor het primair onderwijs, waaronder doelen voor burgerschapsvorming, samenhang in de leerstof en 21e eeuwse vaardigheden.

Op De Regenboog zijn we binnen OGO gericht op het totale kind: betrokkenheid en welbevinden, brede en specifieke vaardigheden. We werken met thema's voor een betekenisvolle en natuurlijke samenhang tussen kennisgebieden, waarbij spel & onderzoek binnen sociaal-culturele praktijken centraal staat. De kinderen op De Regenboog leren voor nu en ervaren dat ze onderdeel zijn van een historisch bepaalde sociaal-culturele gemeenschap. Zij willen deelnemen aan betekenisvolle activiteiten en ontwikkelen zich in hun eigen zone van naaste ontwikkeling. Op De Regenboog gaan we er vanuit dat kinderen van elkaar verschillen en groeperen we heterogeen waar het kan, homogeen waar het moet. Leerkrachten en ondersteuners zijn deelnemer binnen begeleide activiteiten, vanuit een beredeneerd aanbod in Horeb (handelingsgericht observeren en registreren binnen Basisontwikkeling).

Vanaf februari 2021 is vanaf groep 3 gestart met het afnemen van de IEP-toetsen van het IEP-leerlingvolgsysteem. De toetsresultaten geven een beeld van leerlingen als compleet kind met hoofd, hart én handen. De sociaal-emotionele ontwikkeling, leeraanpak en het creatief vermogen worden in kaart gebracht, waardoor een overzicht is van de ontwikkeling en de talenten van leerlingen.

Door het team te realiseren

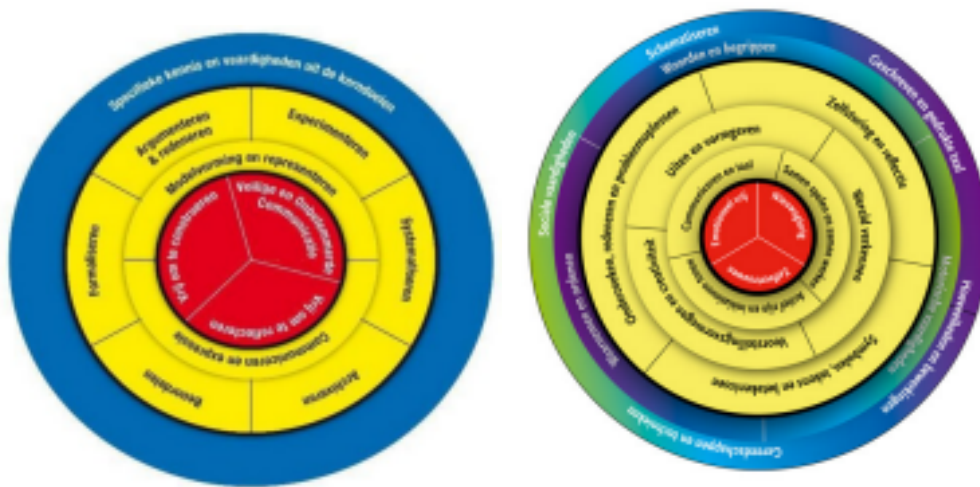
Leren en ontwikkeling

Basisondersteuning

Bestaat uit:

- Leerkrachten werken volgens de uitgangspunten van OGO. Zij plannen, registreren en evalueren in Horeb.

- Tweemaal per jaar zijn er groeps- en leerlingbesprekingen met leerkracht en de IB-ers. Ook zijn tweemaal per jaar ontwikkelgesprekken; in groep 1-4 met leerkrachten en ouders, in groep 5-8 met leerkrachten, leerlingen en ouders.
- Wij leren kinderen agency te ontwikkelen. Hieronder verstaan we het contextspecifiek handelingsvermogen om vaardig, verantwoord en kritisch deel te nemen aan sociaal-culturele praktijken. Hiervoor leren kinderen te plannen, kiezen, verdiepen, registreren, corrigeren, evalueren en samen te werken. Leerkrachten en leerlingen gebruiken het digitale portfolio om leerdoelen vast te stellen, leerprocessen te beschrijven en op doelen te reflecteren.
- Wij stemmen af op de zone van de naaste ontwikkeling, daarbij gebruikmakend van de SLO doelen en de Cirkel van Basisontwikkeling voor de onder- en bovenbouw.

Cirkel van Basisontwikkeling-onderbouw Cirkel van Basisontwikkeling-bovenbouw

- Twee keer per jaar bespreken en analyseren we met elkaar leerresultaten en stellen we verbeterplannen op voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Breedteondersteuning

Wanneer onze basisondersteuning niet toereikend is voor individuele leerlingen, stellen wij een OPP op en maken wij gebruik van expertise van het samenwerkingsverband. Ook leerlingen die goed kunnen leren, krijgen speciale aandacht op De Regenboog. Binnen onze thema's wordt een groot beroep gedaan op de denkvaardigheden en executieve functies van een leerling. We integreren extra uitdaging en lesstof zoveel mogelijk in ons thematisch aanbod door activiteiten die veel vragen van het creatieve oplossingsvermogen en het analytisch denken van meer- en hoogbegaafde leerlingen. Ook de aanwezigheid van uitdagende materialen en verrijkende groeibijeenkomsten zorgen ervoor dat deze leerlingen de aandacht krijgen die ze verdienen. Een enkele keer stroomt een leerling versneld door in de vorm van het overslaan van een jaargroep.

Fysiek-medisch

Fysieke en medische hulpvragen kunnen betrekking hebben op hulpvragen met betrekking tot het gehoor, zicht, spraak, motorische problemen en anders (bijvoorbeeld epilepsie, diabetes).

Basisondersteuning

Zolang deze kinderen zich ontwikkelen, de balans in de groep goed is, de aanpak voor de leerkracht behapbaar blijft en extra ondersteuning mogelijk is, kunnen deze leerlingen mee profiteren van ons onderwijsaanbod. Onze ervaringen op dit gebied beperken zich tot nog toe tot een enkele leerling.

Breedteondersteuning

Alleen mogelijk met externe ondersteuning (vanuit PGB).

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Basisondersteuning

- De school heeft een basisaanbod voor de sociaal-emotionele ontwikkeling (waaronder Kwink) en volgt/ beschrijft deze ontwikkeling in Horeb.
- Betreffende ouders worden geïnformeerd via Social Schools, het digitaal portfolio en/of individuele (telefonische) contacten over de sociale veiligheid van hun kind(eren).
- De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school (IEP, Zien en observaties leerkrachten).
- De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.
- De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school. In de bovenbouw worden gastlessen verzorgd door Halt rondom thema's als 'De invloed van de groep'.
- Enkele leerkrachten hebben door scholing aanvullende expertise op het gebied van gedragsproblemen bij leerlingen.

Breedteondersteuning

Wanneer onze basisondersteuning niet toereikend is voor individuele leerlingen, maken wij gebruik van externe expertise van het samenwerkingsverband en het wijkteam van de gemeente Ridderkerk.

Thuisituatie

Bij problemen of zorgen omtrent de thuisituatie (denk aan: onderstimulering, pedagogische verwaarlozing, huiselijk geweld, overbescherming, enz.) biedt De Regenboog de volgende ondersteuning:

Basisondersteuning

Werken aan een goede relatie met ouders. Dit doen wij oa. door het digitale kinderdagboek waaronder het portfolio te delen met ouders, regelmatig in gesprek te gaan, verwachtingen zo helder mogelijk te communiceren, informatieavonden en Social Schools. Daarnaast kennen wij de formele raden zoals MR en OR.

Breedteondersteuning

Wanneer onze basisondersteuning niet toereikend is voor individuele leerlingen, maken wij gebruik van externe expertise van het samenwerkingsverband en het wijkteam van de gemeente Ridderkerk.

Door het team niet te realiseren

Wanneer de balans in de groep wordt verstoord door specifieke onderwijsbehoeften van een leerling ten koste van de rest van de groep, zullen we in samenspraak met ouders, leerkracht en het

samenwerkingsverband zoeken naar een passende onderwijsplek voor de betreffende leerling. Onder balans verstaan we

- de ruimte die er voor de leerling is om in een veilige, voorspelbare omgeving te kunnen groeien en ontwikkelen
- de ruimte die er voor de leerkracht is om voor alle leerlingen een leeromgeving te bieden, waarin zij zich goed kunnen ontwikkelen.

De Regenboog heeft, evenals veel andere basisscholen, te maken met een lerarentekort. Hierdoor zijn we genooddaakt onderwijsassistenten zelfstandig enkele dagen de leiding over groepen te geven. Dit betekent dat we met elkaar een stap harder moeten zetten:

- Er zijn minder extra handen in de groep te realiseren door een tekort aan onderwijs-assistentie. Hierdoor kan niet altijd geboden worden waar leerlingen met ondersteuningsbehoeften recht op hebben. Ook kan financiële ondersteuning vanuit NPO-gelden niet vertaald worden naar extra handen in de groep, waardoor vertragingen in de ontwikkeling blijven bestaan.
- Leerkrachten die een duo-baan met een onderwijsassistente hebben, zullen vooral kartrekkers zijn.
- Leerkrachten zullen meerwetende partner zijn voor onderwijsassistenten die op betreffende werkdagen in een parallelgroep zijn.

Ook is samenwerkend leren met behulp van collegiale groepsbezoeken nog niet mogelijk gebleken door gebrek aan vervanging in de eigen groep.

Het team geeft aan dat voor leerlingen met zware fysiek-medische problemen geen draagkracht is.

De thuissituatie van kinderen kan zo complex en niet-ondersteunend zijn, dat leerkrachten hun leerlingen niet verantwoordelijk kunnen maken voor bijvoorbeeld het meenemen van materialen en het maken van huiswerk. Leerkrachten zoeken naar oplossingen zoals het laten maken van huiswerk onder schooltijd, maar dit doet een nog groter beroep op klassenmanagement. Ook is het ontbreken van leesmeters maken en modelling in de thuissituatie niet zomaar te compenseren door school.

Ambitie van het team

Hoogbegaafdheid:

Een aanbeveling naar aanleiding van een onderzoek in 2020 (door de bovenscholse hoogbegaafdheidsspecialist) was het helder krijgen van kennishiaten omtrent het signaleren van hoogbegaafde (onderpresterende) leerlingen, waaronder uit migrantengezinnen en/of meisje. In februari 2023 is een studiemorgen met Novilo (talentbegeleiding in de praktijk) omdat we ons als team verder willen bekwamen in het signaleren van hoogbegaafde leerlingen die lastig als zodanig herkend worden. Ook willen we ons aanbod naar aanleiding daarvan in het hele team verbeteren.

OGO- digitaal portfolio:

- We willen de ouderbetrokkenheid vergroten (meelezen in het digitaal portfolio en erop reageren) in verband met een gesignaleerde afnemende ouderbetrokkenheid, die mogelijk samenhangt met migratieachtergronden, complexe gezinssituaties en/of éénnouderschap. We vinden het belangrijk dat leerlingen zich op school en thuis gezien voelen.
- We willen meer planmatig werken volgens een beredeneerd en gedifferentieerd aanbod in het logboek. Vanaf 2022-2023 zal van 14.30-15.00u structureel E&P-tijd worden geboden

voor de leerkrachten om in het logboek te evalueren en vervolgaanbod te plannen.

- We willen verder professionaliseren binnen OGO door interne expertise te benutten middels een management ondersteuningsteam (MOT), waarin onder andere gedragsspecialisten, de ICT-er en taalspecialisten meedenken over verbeteringen in ons aanbod. Ook maken we voor professionalisering van ons onderwijsaanbod, gebruik van externe begeleiding via De Activiteit in de vorm van studiebijeenkomsten en groepsbezoeken.

Burgerschap:

Per augustus 2021 is de wettelijke opdracht voor scholen om aandacht te besteden aan actief burgerschap en sociale integratie verder aangescherpt. Burgerschapsvorming is inherent aan spel en onderzoek binnen OGO, maar we kunnen de leerlingen op De Regenboog nog meer verantwoordelijk maken voor groepsprocessen- en resultaten, met behulp van het digitaal portfolio en handreikingen uit Kwink. Ook willen we meer een doorgaande lijn in structuur en veiligheid/duidelijkheid bieden.

Kindcentrum:

We ontwikkelen ons, samen met de huidige partners, tot een Kindcentrum en willen de inhoudelijke visie en kennismaking verdiepen via een werkgroep waarin zowel PM-ers als leerkrachten 1-2 zijn vertegenwoordigd. Deze werkgroep moet nog verder geworven worden.

II GEZAMENLIJK DEEL PER WIJKGEMEENTE

SOP Bolnes en Slikkerveer – 10 oktober 2022

Ridderkerk – Regenboog, Bosweide, Reijer - SOP deel 2

Typering van de (wijk) gemeente

De basisschool populatie van de gemeente Ridderkerk typeert zich door een gemengd publiek. Er is in Bolnes en Slikkerveer sprake van sociaal-zwakke milieus, een toename van 'taalarme' gezinnen en multi-problematiek. Ook lijkt het aantal gezinnen uit Rotterdam/Spijkenisse toe te nemen. Met name in de onderbouw zien we een toename van de taalzwakke kinderen. Tevens zien we het aantal kinderen die geen Nederlands spreken toenemen. Ook is er sprake van een toename van kinderen met taalontwikkelingsproblemen. Alle locaties herkennen deze problematiek. Er zijn voldoende voorzieningen voor kinderen na schooltijd, waaronder speelpleinen, Brede school activiteiten en sportverenigingen. De wachtlijsten bij het wijkteam, Jeugdbescherming en Veilig Thuis zorgen ervoor dat zorg te lang blijft liggen en de gezinnen en de kinderen niet de hulp krijgen die zij nodig hebben. Op de scholen zien we hierdoor schrijnende situaties ontstaan. Het contact tussen de betrokken scholen in Bolnes en Slikkerveer onderling is nauw en wordt als positief ervaren.

Wat kunnen we als netwerk?

Het netwerk weet elkaar te vinden in situaties waarbij samenwerking tussen scholen, CJG, leerplicht, wijkteam centraal staan. Er is frequent contact indien noodzakelijk. Er is steeds meer gedeelde verantwoordelijkheid. Wijkteams zitten in de scholen, via het SOT en de HIA's. Scholen geven aan dat het ondersteuningsproces te lang duurt voordat er daadwerkelijk iets gebeurt. Het zou echt wenselijk zijn dat hulp en ondersteuning sneller op gang komen. Ook is er contact tussen de wijk en de orthopedagogen van het SWV. Er is contact met vluchtelingenwerk in verband met plaatsing van kinderen van vluchtelingen in de kleutergroepen en in de Schakelklas. Daarnaast kunnen we kinderen de juiste zorg bieden met verschillende diagnoses bijvoorbeeld; dyslexie, bepaalde vormen van gedragsproblematiek en spraak-taalproblemen met ondersteuning van Auris. Hierin geven scholen aan dat het belangrijk is dat de balans in de groepen waarin deze kinderen komen of worden geplaatst, heel belangrijk is. Begaafde kinderen kunnen worden uitgedaagd in de Erasmusklas (OZHW) en de Raketklas

(PCPO) Stichting Bram (OZHW) voorziet in de behoefte voor kinderen vanuit cluster 3.

Wat kunnen we als netwerk in de wijk (nog) niet?

Het ontbreekt aan doorzettingsmacht/daadkracht, daar is voor een aantal schrijnende gevallen wel behoefte aan. Er is zeker winst te behalen als het gaat om de koppeling van wijkteam naar gemeente. Er moet lang gewacht worden op acties. Er is veel sociale problematiek en de scheiding van zorg en onderwijs is niet altijd duidelijk. Deze overlappen elkaar regelmatig. Met name de scholen signaleren als er zorg nodig is binnen een gezin. Als de zorg wordt geboden, worden scholen niet meer geïnformeerd i.v.m. wet op Privacy. De plaatsing binnen MKD en speciaal onderwijs cluster 4 is zorgelijk in verband met de wachtlijsten. Hierdoor ontstaan er soms situaties waarbij kinderen thuiszitten en geen onderwijs krijgen op school.

Doelen komende periode

- Realiseren van een time-out aanbod. (prioriteit)
- Meer ondersteuning op het gebied van leerlingen met gedragsproblematiek, evt. inzet van AO voor en na het afsluiten van een arrangement
- Ervoor zorg dragen dat kinderen die aangemeld zijn bij het wijkteam snel kunnen worden ondersteund en geholpen.
- Brede school activiteiten onder schooltijd, zodat het animo om na schooltijd deel te nemen aan de activiteiten verhoogd wordt.

SOP Bolnes en Slikkerveer – 10 oktober 2022